

Số: 13/2021/QĐST-VDS

B ngày 17 tháng 12 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
“V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ B

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Phạm Văn Tú
- *Thư ký phiên họp:* Bà Trần Thị Mỹ Hạnh - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố B.

- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố B tham gia phiên họp:* Bà Đặng Minh Hà - Kiểm sát viên.

Trong ngày 17 tháng 12 năm 2021 tại trụ sở TAND thành phố B mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 09/2021/TLST-VDS ngày 11 tháng 11 năm 2021 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 13/2021/QĐST-VDS ngày 30 tháng 11 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

*Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thu H, sinh năm 1961; Địa chỉ: Số 15, đường Cả Trọng, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B (Vắng mặt, Có đơn xin vắng mặt)

*Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan:

- Bà Nguyễn Thị Thúy L, sinh năm 1957; Địa chỉ: Số nhà 167, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B (Vắng mặt)

- Bà Nguyễn Thị Minh PH, sinh năm 1961; Địa chỉ: Số nhà 03, ngách 17, ngõ 294, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B (Vắng mặt)

- Ông Nguyễn Mậu L, sinh năm 1954; Địa chỉ: P1102, CT1A, DN2, Khu đô thị Mỹ Đình 2, phường Mỹ Đình 2, quận NTL, HN (Vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu là bà Nguyễn Thị Thu H trình bày:

Bà Nguyễn Thị Thúy L là chị ruột của bà Nguyễn Thị Thu H, từ nhỏ bà L đã mắc bệnh tâm thần nặng, sống phụ thuộc vào bố mẹ thường xuyên bị kích động nói năng lảm nhảm, đập phá và chửi bới lung tung. Bà L không làm chủ được hành vi của mình. Do gia đình không có điều kiện đưa bà L điều trị tại bệnh viện nên gia đình tự mua thuốc và điều trị tại nhà. Năm 2013, bà L được hưởng trợ cấp hàng tháng theo diện tàn tật nặng từ đó đến nay. Để có căn cứ cử đại diện cho

bà Nguyễn Thị Thúy L trong việc thực hiện các giao dịch dân sự, bà Nguyễn Thị Thu H đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Thị Thúy L bị mất năng lực hành vi dân sự.

Ngày 11/11/2021, bà Nguyễn Thị Thu H có đơn đề nghị trung cầu giám định pháp y tâm thần đối với bà Nguyễn Thị Thúy L. Ngày 15/11/2021, Tòa án đã ra Quyết định trung cầu giám định số 07/2021/QĐ-TCGD, trung cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc với nội dung “Giám định sức khỏe tâm thần của bà Nguyễn Thị Thúy L, sinh năm 1957; Địa chỉ: Số 169, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B xác định năng lực hành vi dân sự có bị mất năng lực hành vi dân sự, có bị tâm thần hay mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ hành vi của mình hay không.

Ngày 30/11/2021, Tòa án nhân dân thành phố nhận được Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 137/2021/SKTT ngày 23/11/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc với nội dung: “Nguyễn Thị Thúy L, sinh năm 1957, ở số nhà 167, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B bị bệnh chậm phát triển tâm thần. Hiện tại, Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”.

Sau khi nhận được kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 137/2021/SKTT ngày 23/11/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc với nội dung: “Nguyễn Thị Thúy L bị bệnh chậm phát triển tâm thần. Hiện tại, Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”. Ngày 15/12/2021, bà Nguyễn Thị Thu H có đơn đề nghị về việc đồng ý với kết luận giám định tâm thần của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc và đề nghị Tòa án nhân dân thành phố B quyết định theo kết quả tuyên bố bà Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại đơn đề nghị ngày 22/11/2021 ông Nguyễn Mậu L, sinh năm 1954 ; Địa chỉ: P1102, CT1A, DN2, KĐT Mỹ Đình 2, phường Mỹ Đình 2, quận NTL, thành phố HN trình bày: Ông là anh trai cả trong gia đình gia đình ông có 5 anh chị em, hiện nay bố mẹ ông đã chết. Bà Nguyễn Thị Thúy L từ nhỏ đã mắc bệnh tâm thần nặng, đã mất năng lực hành vi dân sự. Để đảm bảo quyền lợi cho bà L, gia đình tôi thống nhất cử tôi là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Thúy L. Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố B quyết định cử người giám hộ cho bà L theo nguyện vọng của gia đình.

Tại đơn đề nghị ngày 25/11/2021, bà Nguyễn Thị Thu H có đơn đề nghị đăng ký người giám sát đối với người giám hộ ông Nguyễn Mậu L. Bà H đề nghị Tòa án cử người giám sát là bà Nguyễn Thị Minh PH, sinh năm 1961; địa chỉ: Số nhà 03, gác 17, ngõ 294, đường Lê lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B giám sát đối với ông Nguyễn Mậu L.

Tại đơn đề nghị ngày 27/11/2021 bà Nguyễn Thị Minh PH có ý kiến trình bày: Bà là hàng xóm của bà Nguyễn Thị Thúy L. Bà L bị mắc bệnh tâm thần nặng từ nhỏ cho đến nay. Bà là người giúp việc cho bà L hàng ngày. Vậy bà đồng

ý là người giám sát đối với ông Nguyễn Mậu L là người giám hộ của bà Nguyễn Thị Thúy L.

Tại đơn đề nghị về việc đồng ý cử người giám sát các ông bà Nguyễn Mậu L, Nguyễn Thị Thu H, Nguyễn Mậu H và bà Nguyễn Thị Minh H có ý kiến: Ông bà là anh chị em ruột của bà Nguyễn Thị Thúy L. Các ông bà thống nhất cử bà Nguyễn Thị Minh PH, sinh năm 1961; Trú tại: Số nhà 03, ngách 17, ngõ 294, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ là người giám sát đối với ông Nguyễn Mậu L.

Tại phiên họp hôm nay, bà Nguyễn Thị Thu H vắng mặt và có đơn đề nghị vắng mặt.

Chủ tọa phiên họp công bố các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố B phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật: Thẩm phán, Thư ký trong quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Người yêu cầu chấp hành đúng quyền và nghĩa vụ của đương sự theo quy định tại Bộ luật Tố tụng dân sự.

- Về việc giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án áp dụng Bộ luật Dân sự, Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thu H, tuyên bố bà Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi.

Cử ông Nguyễn Mậu L là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Thúy L.

Cử bà Nguyễn Thị Minh PH là người giám sát đối với ông Nguyễn Mậu L.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố B tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố B nhận định như sau:

[1] Về quyền yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thu H là em gái của bà Nguyễn Thị Thúy L. Để có điều kiện đại diện bà Nguyễn Thị Thúy L thực hiện các giao dịch dân sự, bà Nguyễn Thị Thu H có quyền yêu cầu tuyên bố bà Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục tố tụng:

Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thúy L – có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi có địa chỉ cư trú tại: Số nhà 167, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B. Do vậy, Tòa án nhân dân thành phố B thụ lý, giải quyết việc dân sự trên là đúng quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thu H về việc tuyên bố bà Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi:

Từ nhỏ bà L đã mắc bệnh tâm thần nặng, sống phụ thuộc vào bố mẹ thường xuyên bị kích động nói năng lảm nhảm, đập phá và chửi bới lung tung. Bà L không làm chủ được hành vi của mình. Do gia đình không có điều kiện đưa bà L điều trị tại bệnh viện nên gia đình tự mua thuốc và điều trị tại nhà. Năm 2013, bà L được hưởng trợ cấp hàng tháng theo diện tàn tật nặng từ đó đến nay.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 137/2021/SKTT ngày 23/11/2021 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc với nội dung: “Nguyễn Thị Thúy L, sinh năm 1957, ở số nhà 167, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B bị bệnh chậm phát triển tâm thần. Hiện tại, Nguyễn Thị Thúy L có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”.

Do vậy, yêu cầu của bà H về việc tuyên bố bà L có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 của Bộ luật Dân sự, cần được chấp nhận.

[4] Xét yêu cầu của ông Nguyễn Mậu L về việc cử ông là người giám hộ đối với bà Nguyễn Thị Thúy L: Căn cứ các Điều 46, Điều 47, Điều 48, Điều 49, Điều 50 Bộ luật Dân sự thì thấy bà Nguyễn Thị Thúy L là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi nên không thể tự mình đứng ra để thực hiện các giao dịch dân sự cần phải có người đứng ra thay mặt bà để thực hiện việc chăm sóc, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Mặt khác, hiện nay bố mẹ đẻ của bà Nguyễn Thị Thúy L đều đã chết. Ông Nguyễn Mậu L là anh trai cả trong gia đình bà L. Do vậy, cử ông Nguyễn Mậu là người giám hộ đối với bà Nguyễn Thị Thúy L là phù hợp với quy định của Bộ luật dân sự.

[5] Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thu H và các anh chị em ruột trong gia đình bà H về việc cử bà Nguyễn Thị Minh PH giám sát đối với người giám hộ là ông Nguyễn Mậu L: Các ông bà Nguyễn Mậu L, Nguyễn Thị Thu H, Nguyễn Mậu H và bà Nguyễn Thị Minh H có ý kiến: Ông bà là anh chị em ruột của bà Nguyễn Thị Thúy L. Các ông bà thống nhất cử bà Nguyễn Thị Minh PH, sinh năm 1961; Trú tại: Số nhà 03, ngách 17, ngõ 294, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ là người giám sát đối với ông Nguyễn Mậu L. Bà Nguyễn Thị Minh PH đã có văn bản đồng ý với yêu cầu cử bà là người giám sát đối với người giám hộ ông Nguyễn Mậu L. Do vậy, căn cứ Điều 51 Bộ luật dân sự chấp nhận yêu cầu cử người giám sát của bà Nguyễn Thị Thu H là phù hợp với quy định của pháp luật.

[6] Về lệ phí tòa án: Bà Nguyễn Thị Thu H là người cao tuổi nên được miễn lệ phí Tòa án theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 23; các Điều 46, 47, 48, 49, 51, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372, khoản 2 Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thu H. Tuyên bố bà Nguyễn Thị Thúy L; địa chỉ cư trú tại: Số nhà 167, đường Lê Lợi, phường Hoàng Văn Thụ, thành phố B, tỉnh B có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Về việc cử người giám hộ: Cử ông Nguyễn Mậu L là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Thúy L. Ông L đại diện bà Nguyễn Thị Thúy L trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự của bà L và có các quyền nghĩa vụ theo quy định pháp luật.

Về việc cử người giám sát đối với người giám hộ: Cử bà Nguyễn Thị Minh PH là người giám sát đối với người giám hộ ông Nguyễn Mậu L.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thu H là người cao tuổi nên được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

Người yêu cầu, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án tuyên bố quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 của Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6; 7, 7a, 7b và 9 của Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 - Luật thi hành án dân sự.

Nơi nhận:

- TAND Tỉnh B;
- VKS TP B,
- CCTHA dân sự TP B,
- Các đương sự,
- Lưu HS, VP.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Phạm Văn Tú